

Referat for KOSTRA-KNNM-møtet 3. mars 2014

Tilstede: Øystein Nesje (Klima- og miljødepartementet), Sølve Bjørkevoll (Askim kommune), Hogne Hove (Oslo kommune), Petter Wiberg (Bergen kommune), Jill Ina Olsen (Miljødirektoratet), Sissel Andersen (Direktoratet for byggkvalitet), Marit Langen (Direktoratet for byggkvalitet), Monica Fleisje (Sosial- og helsedirektoratet), Ole Christian Tollersrud (Riksantikvaren), Ida Rørbye (Kartverket), Grete Sjøholt (Kristiansand kommune), Ivar Aanerød (Kommunal- og moderniseringsdepartementet), Even Vaboen (Kommunal- og moderniseringsdepartementet), Susanne Colding (Klima- og miljødepartementet), Else Bredeli (SSB), Svein Homstvedt (SSB), Jørn Kristian Undelstvedt (SSB)

Kristin Thorsrud Teien (Klima- og miljødepartementet) kom til sak 7.

Forfall: Elisabeth Seip (Hedmark fylkeskommune), Lars Otto Hammer (Våler kommune i Østfold)

Sted: SSB- Oslo, Akersveien 26, rom Befolkning, klokken 10:00 – 15:30

Sak nr	Sakstittel	Behandling	Oppfølging
1	Velkommen, og dagsorden	Møteleder Svein Homstvedt ønsket velkommen til en ny “sesong” med møter for arbeidsgruppa. Det ble tatt en presentasjonsrunde. Dagsordenen ble godkjent uten endringer. Det ble uttrykt ønske om å få behandlet også viktige saker med prioritet 2 på lista.	
2	Referat fra sist møte	Til sak 4 i referat fra 28.11.2013: Kommentarer fra Dibk på formuleringen om klage på vedtak. I referatet står at det blir <u>ikke</u> opprettet ny sak. Sissel Andersen har kommentert referatet med at « <i>En klage vil nok ofte medføre at det blir opprettet en ny sak i sak/arkiv-systemet til kommunen, men ikke nødvendigvis. Det bestemmes av rutine for klagesaksbehandling i den enkelte kommune. En klagesaksbehandling vil uansett resultere i et nytt vedtak (vedtak i klagesak)</i> ». Møtet konstaterte at denne ulike praksisen gir noen utfordringer ved saksopptelling, enten denne gjøres maskinelt eller ikke. En nærliggende mulighet er å telle opp <u>vedtak</u> . Til spørsmålet om antall klagesaker (spørsmål F6 i skjema 20) framhevet Hogne Hove at spørsmålet er for utydelig, og at det må framkomme hva slags saker som er gjenstand for klage, eksempelvis byggesak, delesak, tilsyn.	SSB: Veiledning ang. rutiner for opptelling SSB: Legge fram forslag til gruppering av klagesaker
3	Mandat for årets arbeid	Kort orientering om arbeidsgruppens mandat. Det	

		er tilsvarende som for de seneste foregående årene. Det er ingen særskilte satsingsområder for arbeidet i 2014. http://www.ssb.no/offentlig-sektor/kommune-stat-rapportering/attachment/151263?ts=142a3470590 Problemstilling: Arbeidsgruppas rolle. SSB lanserte ideen om å etablere «hurtigarbeidende arbeidsutvalg» sammensatt av arbeidsgruppas medlemmer. Den påtenkte arbeidsformen og SSBs koordinerende rolle for utvalgene ble presentert. Sammensetningen av utvalgene er vist i –ppt for møtet og skal distribueres sammen med referatet. Forslaget fikk tilslutning og skal iverksettes.	SSB Alle
4	Nytt siden sist • Justeringer skjema 20, 20Plan og 51 • Nøkkeltall, faktaark og filuttrekk (egen sak)	SSB orienterte kortfattet om de siste justeringer av skjemaene. Framdrift på omlegging av faktaarkene og statistikkbank-tabellene ble også omtalt.	SSB
5	Innrapportering og revisjon per dato • Status innrapportering generelt	SSB la fram status for innrapporteringen av de tre skjemaene gruppa har faglig ansvar for. Det er samme «bilde» per februar som det har vært de siste årene, med mellom 50 og 60 kommuner og 1 fylkeskommune som ikke har overholdt fristen 15. februar. Ressurssituasjonen når det gjelder muligheter for kvalitetssikring av de innsendte skjemaene er noe anstrengt. Med de ressurser den ansvarlige seksjonen i SSB har i dag, er det begrenset hva som lar seg gjøre av kvalitetssikring og eventuell tilbakemelding til kommuner og fylkeskommuner på tall og informasjon som avviker fra hva som er forventet og sannsynlig. Det ble påpekt at mange kommuner har en del nøkkeltall eller grunnlagsdata med verdien «0». Det er ofte vanskelig å tolke om det er reelle verdier eller om det er blanke felt som i beregningsprosessen blir til «0». <u>Saksbehandlingstid:</u> En del kommuner oppgir at de ofte har en sak som er svært langvarig, og at slike	

		drar opp den gjennomsnittlige tiden for kommunen. Det kan være grunn til å endre rapporteringen til å bruke median-verdi (den «midterste» av observasjonene) i stedet for eller i tillegg til aritmetisk gjennomsnitt. <u>Skjema 20Plan</u>: En del av dataene som kommer inn på skjema 20 Plan er av tvilsom kvalitet. Det er i de siste årene brukt mest ressurser i arbeidsgruppa på byggesaks-skjemaet, i forsøk på å heve kvaliteten på dataene. Planskjemaet (20Plan) bør nå tas fatt i på tilsvarende måte. SSB samler opp problemstillinger og fordeler dette på arbeidsutvalgene som utreder og forbereder forslag til arbeidsgruppa. SSB har gjort en første vurdering av kvaliteten på rapporteringen på funksjonskonto 304 og 305, ved å aggregere disse kontoene for ca. 50 store kommuner og se dem i sammenheng med tidsserien for funksjonskonto 302. Inntrykket er: • Det ser logisk ut: Trenden ift. funksjon 302 for de seinere åra er som forventet, dvs. at det er nærliggende å anta at oppsplittingen gir gode tall. <i>Vil dette kunne gjøre det enklere å få til ytterligere oppsplitting av funksjoner (jf. sak 8).</i> • Det kan være avvik på kommunenivå som ikke gjenspeiles i aggregatet. • 11 av kommunene har ikke rapportert kostnader til eierseksjonssaker. Dette må krysskoples til skjemarapporteringen om saksomfanget for å se om det er tilfelle at det ikke har vært kostnader til området. Pr. februar var det innkommet ca. 100 kommentarer fra kommunene til skjema 20 og 20Plan. «Kommentargruppene» er skissert i presentasjonen til møtet – som vedlegges. De viktigste til oppfølging ift 2015, er: • Kommunene vil ha tidligere varsel om skjemaendringer • Grupperingene av sakstyper i skjema 20 pkt C og D dekker ikke behovet. • Skjematekst og veiledning til skjema 20Plan er ikke tilstrekkelig klart.	SSB, deretter arbeidsutvalgene SSB må kvalitetssjekke regnskaps-rapporteringen ytterligere. SSB Arbeidsutvalgene fremmer forslag
--	--	---	--

Innrapportering for funksjon 304 og 305

- Merknader, hjertesukk og forslag fra kommuner og fylkeskommuner

		• Spørsmål om saksbehandlingstid til plansaker bør (igjen) deles opp i prosesser • Pågående og ressurskrevende planarbeid dekkes ikke av spørsmålene • Noen store «uteliggere» ødelegger gjennomsnittstallene Kommentarene til skjema 51 er ikke gjennomgått tilsvarende. Må gjøres som grunnlag for tiltak.	om tiltak. SSB
6	Nøkkeltall og styringsindikatorer	SSB viste forslag til oppsett for faktaark med fordeling av nøkkeltall. Temaet folkehelse i samfunnsplanleggingen er bragt på banen av Helsedirektoratet, og arbeidsgruppa har innarbeidet folkehelse i noen av spørsmålsbolkene i planskjemaet. Helsedirektoratet spilte inn at det er ønskelig med egne faktaark og statistikkbanktabeller for temaet folkehelse i samfunnsplanleggingen (kommunalt og i regional planstrategi). Et dokument med forslag til nøkkeltall på nivå 2 i KOSTRA ble sendt ut før møtet. Opplistingen for de tre første faktaarkene ble diskutert og beslutninger om hvilke nøkkeltall det er behov for ble tatt. <u>Kommune:</u> Ark1 – dette var OK. Det må i tillegg gjøres et arbeid på identifisering av de aktiviteter som dekkes ved egenfinansiering og de som dekkes av brukerfinansiering. Dette hører til sak om innrapportering. Ark2 – en del tema å ta fatt i på dette: Begrepene Fysisk planlegging (ark 1) og Fysisk tilrettelegging og planlegging (ark 2) må defineres og Kontoplanen må bli tydeligere på hva som skal omfattes av funksjon 301. Det er grunn til å be fagdepartementet om å gjennomgå definisjonene og vurdere om de passer med den kommunale virkeligheten. Dette hører til sak om veiledning. Ark 3 – flere strykninger ble foreslått: Disse ble «loggført» av SSB. Tilsvarende endringer	Monica Fleisje

		vil bli foretatt for andre områder og sendt til arbeidsutvalgene til videre bearbeiding. Dokumentet omfatter i alt 19 faktaark fordelt på kommuner og fylkeskommuner. Det var ikke tid til å gjennomgå alle listene, og det ble derfor besluttet at: • SSB sender ut bearbeidet forslag innen 14 dager etter møtet til arbeidsutvalgene • arbeidsutvalgene tar for seg sine tema/ansvarsområder/funksjoner og gir skriftlige tilbakemeldinger til KNNM-gruppa innen ytterligere 14 dager. • SSB sammenfatter forslagene og sender ut som saksdokument til neste møte. Arbeidet med nøkkeltallene og behov for slike må også sees i sammenheng med hvilke spørsmål det er grunn til å stille (vurdere noen ut og andre inn). <u>Det ble stilt spørsmål om definisjon og årsak til at begrepet «Årsinnbygger» er lagt inn i nøkkeltallene:</u> Fra faktarkadministrasjonssystemet er det for mellomregningen «Antall årsinnbyggere» hentet følgende forklaring og formel: «Årsinnbygger er en variabel som tar hensyn til at også feriebefolkningen beslaglegger planleggings- og byggesakskapasitet i kommunen. Beregnes slik: Årsinnbygger = ((Folkemengde i alt) + (antall fritidsboliger * 3)).» Det må vurderes om dette fortsatt er en brukbar korrigering, og om de aktuelle nøkkeltallene skal fortsette å ha årsinnbygger i nevner.	SSB SSB Arbeidsutvalgene KNNM-gruppa
7	Inngrep i naturområder: Quo vadis?	Datatilfanget rapportert gjennom KOSTRA på inngrep i viktige naturtyper registrert i Naturbase er magert og upålitelig. SSB har foreslått en kartbasert metode der et grunnkart som gjenspeiler arealbruk (FKB, eller et bearbeidet kartgrunnlag som brukes til arealstatistikk) i et GIS-	

		verktøy legges over et kartlag med naturtyper for å identifisere overlapp mellom kartelementer som indikerer bygg, veger, installasjoner og naturtypeflatene - ergo et uttrykk for fysiske inngrep. Første gang metoden anvendes vil man etablere et utgangspunkt og følge utviklingen framover ved å gjenta overlay-analysen med noen års mellomrom. Det er muligheter for å få fram andre typer indikatorer enn hva skjema rapporteringen kunne bidra til. Metoden fikk bifall fra forsamlingen og det skal gjøres flere beregninger for å legge fram foreløpige resultater og forslag til indikatorer til vurdering av Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet, samt arbeidsutvalget for Naturforvaltning under KNNM-arbeidsgruppa. Miljøvedtaksregisteret som skal startes opp i april 2014 kan bli en viktig datakilde for inngrep som ikke lar seg kartfeste i FKB og andre kartgrunnlag. Dette registeret må brukes dersom det inneholder stedfesting av vedtakene.	SSB
8	Behov for ytterligere splitting av funksjonskonti	SSB la fram erfaringene fra splittingen av funksjon 302 til 304 og 305 for kommuner over 20 000 innbyggere. Det ser ut til å fungere tilfredsstillende, jf. redegjørelsen under sak 5.. Det ble åpnet for diskusjon om behov for splitting av flere regnskapsfunksjoner, ev. om det er tilstrekkelig med selvkostregnskap for tjenesteområdene som dekkes av funksjonene 301, 302, 303, 304, 305. Resultatet av diskusjonen ble: 1. Kommunal- og moderniseringsdepartementet lager et svar (betenkning?) til notatet fra Oslo kommune om behov for splitting av funksjoner, i løpet av 14 dager. 2. Arbeidsutvalget for «funksjonskonto, artskonto og selvkost» + Petter Wiberg utarbeider et omforent (helst) notat på temaet: «Funksjonskonto vs. selvkost rapportering» styringsinformasjon for gebyrbelagte tjenester (se også sak 11)	Even Vaboen SSB og komiteen

9	Videre møter våren 2014	Møter blir på følgende dager: 10. april 2014 6. juni 2014 Innkalling (Outlook) skal sendes ut snarest mulig. Mellom disse møtene vil ASSS-samarbeidet få tilsendt KNNM-gruppas forslag til indikatorer 2014 og skjema 2015 til behandling. Innkallingen oppdateres med forslag til dagsorden og saksdokumenter etter hvert.	SSB SSB SSB
10	Filuttrekksprosjektet. Samarbeid med KS	Orientering av SSB. Se –ppt for detaljer. Det var ingen spørsmål eller kommentarer fra arbeidsgruppa.	
11	Selvkostskjema for plansaker, byggesaker og oppmåling	KNNM-gruppa fikk høsten 2013 delegert fullmakt til å beslutte (konfirmere tidligere forslag) om at selvkostrapportering skulle iverksettes for rapporteringsåret 2014. Dette innebærer: - varsling av kommuner (gjort i novemberbrevet 2013) - skjemautvikling – eget eller inkluderes i skjema 23 Lenke til skjema 23 http://www.ssb.no/innrapportering/offentlig-sektor/attachment/126062?ts=1429971f660 Arbeidsgruppa konkluderte med at skjema 23 kan utvides og navnes om for å dekke selvkostrapportering på KNNM-feltet. Det bør sendes ut brev til kommunene om denne tekniske endringen, for redusere forvirring rundt bruken av skjema 23 i ny versjon.	SSB
12	Splitting av skjema 20 i 2 / flere deler?	Argumenter fra arbeidsgruppa om å <u>ikke</u> dele skjema 20 var at: - i små kommuner er det ofte de samme menneskene som rapporterer på flere ting i KOSTRA - dersom kommuner er organisert slik at det er flere involvert i rapporteringen på et skjema, så kan den elektroniske delegeringsfunksjonen brukes. Gjøres ved lenke i e-post fra lokal KOSTRA-	

		koordinator. En pro-et-contra-sammenstilling ble presentert Konklusjonen var at skjema ikke deles. På sikt, når filuttrekk er etablert, ligger det snarere an til en sammensmelting av restinformasjonen i skjema 20 og 20Plan	
13	Behov for justeringer av skjema og veiledning	Problemstillinger som er logget og som kommer inn, vil fortløpende samles opp og sluses videre til arbeidsutvalgene under KNNM-arbeidsgruppa. Resultatet av arbeid i utvalgene behandles i arbeidsgruppa.	SSB og arbeidsutvalgene
14	Leke- og rekreasjonsareal. Kartanalyse eller fortsatt rapportering?	SSB redegjorde i korte trekk for arbeid som er gjort på å utvikle et alternativ til skjemarapportering på leke- og rekreasjonsarealer. Det viser seg å være for lite kartgrunnlag til at de områdetypene som er lagt til grunn i KOSTRA-veiledningen for denne rapporteringen kan identifiseres og telles maskinelt. Kommunene har store problemer med å avgrense dette på manuell måte. Tallene varierer sterkt fra år til år for en del kommuner. Dette skyldes ofte manglende kontinuitet på saksbehandlernivået. Dersom det fortsatt er interesse for disse dataene er det per i dag kun skjemarapportering som gjelder. Dette temaet bør også knyttes til folkehelse-delen av KOSTRA-KNNM som er under utvikling. Departement og direktorat må sammen vurdere statistikkbehov og hva som er egnede grunnlag for statistikk. Dette kan involvere arbeid med utvidelse av standardene for det offentlige kartgrunnlaget.	Kmd, Kld og Hdir
15	Eventuelt	Ingen saker.	